

Пропозиції для виконання національного
плану щодо впровадження біопалив

Моторні біопалива – енергонезалежність
та точка росту Української економіки

Україна взяла на себе зобов'язання по впровадженню до 2020 р про мінімальну частку 10% біопалива у загальному споживанні автопалив

Чинні міжнародні та українські нормативні акти щодо біопалив

1. **Протокол про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства ратифіковано Законом N 2787-VI ([2787-17](#)) від 15.12.2010, який зобов'язує нас виконати директиву 2003/30/ЄС .**
2. **ДИРЕКТИВА РАДИ 2003/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 8 травня 2003 року про сприяння використанню біопалива або іншого відновлюваного палива для транспорту – зобов'язує до 2011 р 5,75% у всіх моторних паливах.**
3. **РОЗПОРЯДЖЕННЯ КМУ від 19 червня 2013 р. № 429-р** Про затвердження планів заходів з імплементації Директиви 2001/77/ЄС і Директиви 2003/30/ЄС.
4. **ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ 2009/28/ЄС** від 23 квітня 2009 року про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел та якою вносяться зміни до, а в подальшому скасовуються Директиви 2001/77/ЄС та 2003/30/ЄС – *використання понад 10% біопалив до 2020.*
5. **РОЗПОРЯДЖЕННЯ КМУ від 3 вересня 2014 р. № 791-р** Про затвердження плану заходів з імплементації Директиви Європейського Парламенту та Ради **2009/28/ЄС**

10%

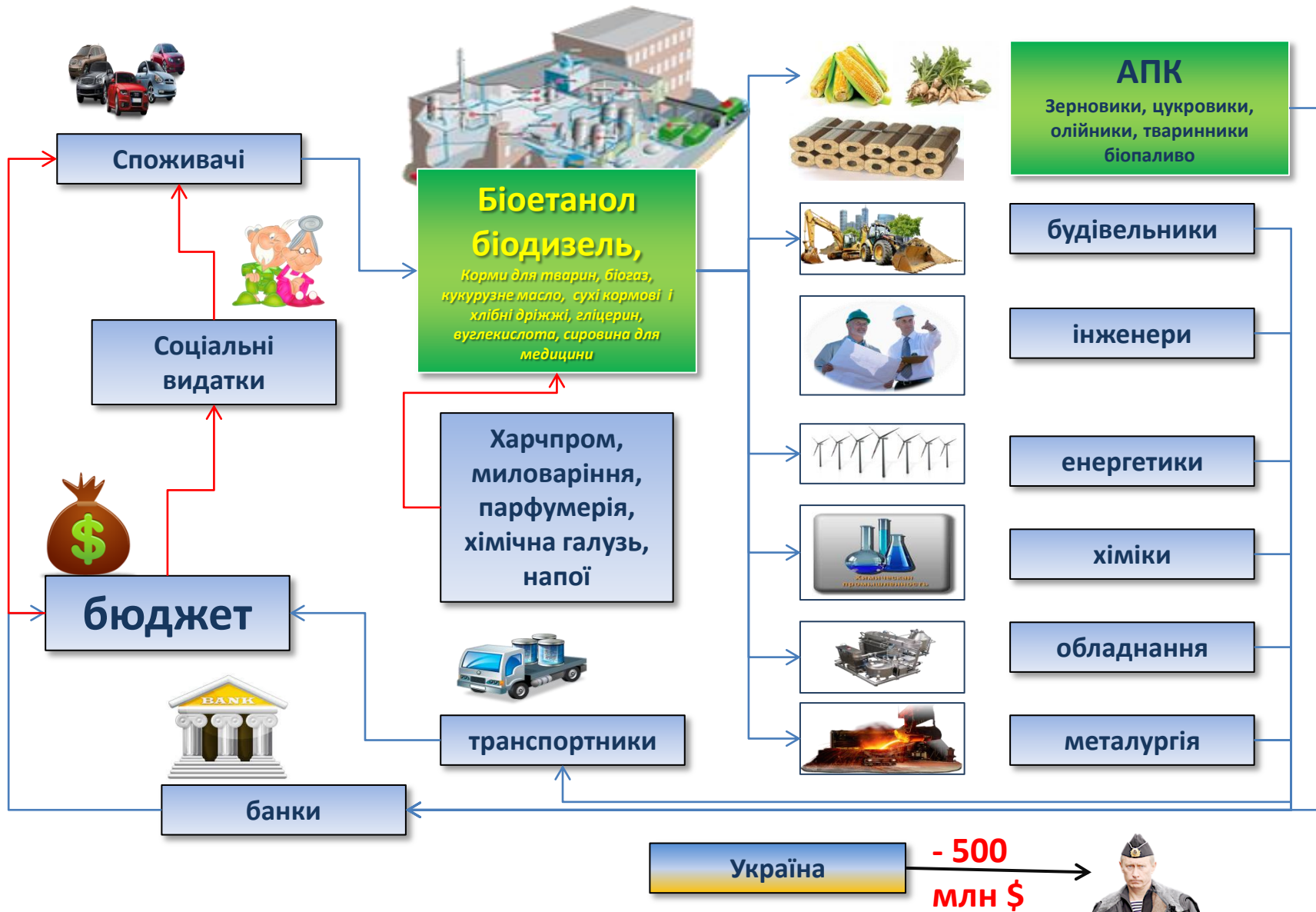
2020

Екологічний ефект від імплементації

Процес виробництва	Скорочення викидів парникових газів, типові значення	Скорочення викидів парникових газів, за замовчуванням
Етанол з цукрових буряків	61%	52%
Етанол з зернових (технологічне паливо не зазначене)	32%	16%
Етанол з зернових (з використанням бурого вугілля як технологічного палива на станціях когенерації)	32%	16%
Етанол з зернових (з використанням природного газу як технологічного палива у традиційних котлах)	45%	34%
Етанол з зернових (з використанням природного газу як технологічного палива на станціях когенерації)	53%	47%
Етанол з зернових (з використанням соломи як технологічного палива на станціях когенерації)	69%	69%
Етанол з кукурудзи, вироблений на території Європейського Союзу (з використанням природного газу як технологічного палива на станціях когенерації)	56%	49%
Біодизель із свиріпового насіння	45%	38%
Біодизель з соняшників	58%	51%
Біодизель з сої	40%	31%
Біодизель з відпрацьованої рослинної олії або тваринного жиру (*)	88%	83%

Джерело: ДОДАТОК V ДИРЕКТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ 2009/28/ЄС

Економічний ефект. Забезпечення 10% біопаливами щорічно залишатиме в економіці понад 500 млн \$ і викличе мультиплікативне зростання ВВП на 1,5 млрд долл. Податкові надходження по ПДВ, податку на прибуток, подоходному податку та соціальним зборам в 2-3 рази перевищать пільгу у ненадходженні акцизного збору.

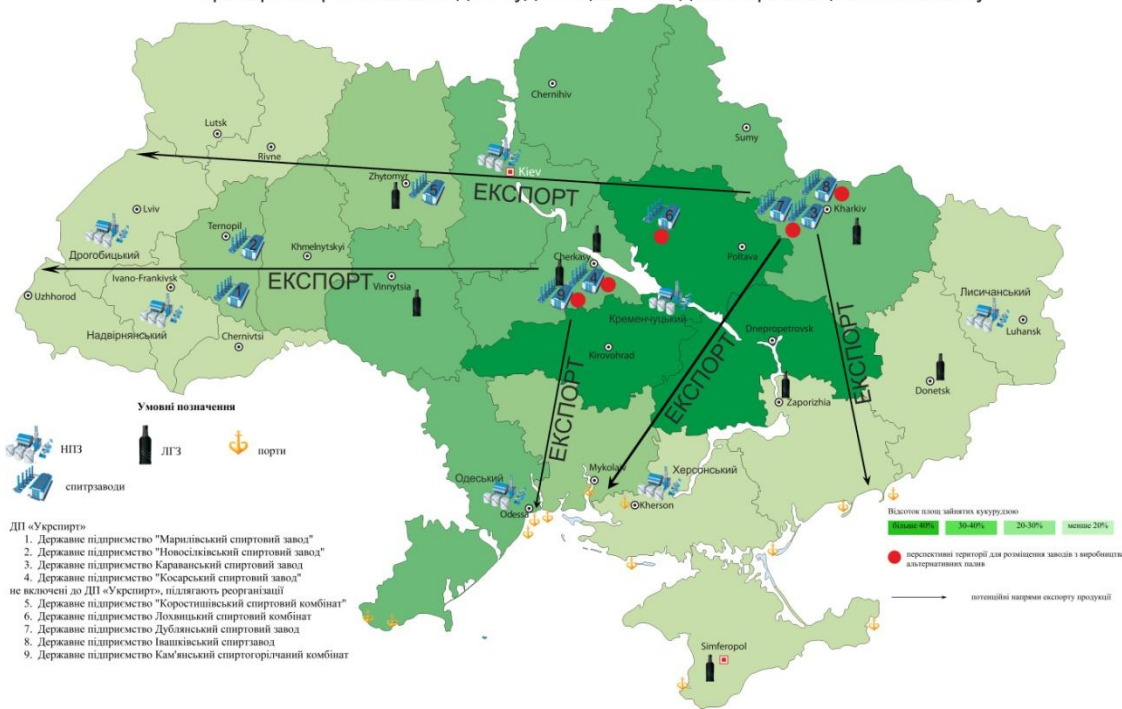
Споживання, імпорт , виробництво моторних палив в Україні 2014 р., млн. т

	внутрішнє споживання	імпорт	виробництво	частка імпорту
бензини	3,165	2,505	0,66	79%
дизель	5,259	4,509	0,75	86%

**Вартість імпорту бензинів та дизелю у 2014 р.
склала 4,7млрд. долл. або 8% всього імпорту країни.**

Вже до 2020 року Україна має замінити 10% імпортованих бензинів біопаливами, що зменшить імпорт нафтопродуктів на майже 500 млн. долл. Якщо ж держава візьме приклад з США та Бразилії, замінюючи весь обсяг біопаливами, то в країні залишатиметься щорічно до 4,7 млрд. долл.!

Карта регіонів вирощування кукурудзи, розміщення спиртзаводів, НПЗ, ЛГЗ та територій перспективних для будівництва заводів з виробництва біоетанолу

Чому одна з найкращих аграрних країн світу Україна не виробляє власних біопалив?

- Потужне нафтове лобі сусідньої Росії роками блокує розвиток українських біопаливників.
- Податківці та мінфін розглядають біопаливників, як джерело втрати акцизів

У 2014 р в Україні вироблено 0 тон біодизелю і 60 тис т альтернативних бензинів, що менше 1% всіх палив

Україна здатна за прикладом Бразилії, США чи Німеччини повністю забезпечити свої паливні потреби вітчизняними біопаливами не спонсоруючи економіку країни-агресора на 5 млрд. долл. щорічно!

Що таке моторні біопалива?

- 1) Біоетанол та альтернативні палива на його основі
- 2) Біодизель та альтернативні палива на його основі

Моторні біопалива – паливні органічні сполуки які виробляються з відновлювальної сировини і широко використовуються у світі як замітники традиційних палив або у якості їх компонентів

**Виробництво
альтернативного бензину:**

в 2013 - 160 тис т
5% ринку.

В 2014 – 68 тис. т
2% ринку

**Виробництво біопалив було практично
знищене введенням акцизу на біодизель та акцизу
на альтернативні моторні палива у 2013 та 2014 рр.**

Виробники етаноломіських паливних добавок

	Потужність т/міс.	Стан на грудень 2014
Укрспирт		
<i>Хоростковський</i>	<i>1500</i>	<i>зупинено</i>
<i>Наумовський</i>	<i>1500</i>	<i>зупинено</i>
<i>Івашковський</i>	<i>1000</i>	<i>зупинено</i>
<i>Андрушовський</i>	<i>1500</i>	<i>зупинено</i>
<i>Гайсинський</i>	<i>2000</i>	<i>працює</i>
<i>Лужанський</i>	<i>1000</i>	<i>зупинено</i>
<i>Барський</i>	<i>3000</i>	<i>зупинено</i>
<i>Червонецький</i>	<i>1000</i>	<i>зупинено</i>
<i>Каменецький</i>	<i>1500</i>	<i>зупинено</i>
<i>Лохвицький</i>	<i>3000</i>	<i>зупинено</i>
Усього	16200	
Приватні виробники		
<i>Біохімгруп</i>	<i>5000</i>	<i>війна</i>
<i>Узинський ЦЗ</i>	<i>1000</i>	<i>зупинено</i>
<i>Еко енергія</i>	<i>1500</i>	<i>працює</i>
Всього	7500	
Загалом	23700	

Законодавчі проблеми розвитку альтернативних палив:

- 1) Тиск податкової та контроль.
- 2) Наявність неймовірно високого векселя при транспортуванні біоетанолу.
- 3) Невідповідність кодів ЄС і України
- 4) Ліцензування.
- 5) Подвійний акциз для виробників палив.
- 6) Високий акциз на альтернативні палива з біоетанолу.
- 7) Заборонний акциз на біодизель.
- 8) Неефективні податкові пости та система контролю.
- 9) Скасовано стимулюючі заходи щодо виробників біопалив.

Дерегуляція. Визначення біоетанолу.

Суть проблеми

Біоетанол визначається законодавством України, як підвид спирту етилового внаслідок чого податківці намагаються повністю контролювати виробництво за аналогією із контролем державних спиртових заводів. Код виробництва біоетанолу 2207 та 2208.

Це призводить до постійної загрози бізнесу, інвестицій та до корупції.

Приватний інвестор відмовляється інвестувати через загрозу чиновницького свавілля.

Експорт біоетанолу ускладнений через невідповідність кодів виробництва та кодів експорту: податкова та митниця намагаються відносити біоетанол та суміші на основі біоетанолу до таких кодів 2207 10 00, 2207 20 00, 2208 90 99, 2710 12 11, 2710 12 15, 2710 12 21, 2710 12 25, 2710 12 31, 2710 12 41, 2710 12 45, 2710 12 49, 2710 12 51, 2710 12 59, 2710 12 70, 2710 12 90, водночас виробники та європейці вже давно використовують коди 3814 00 10, 3814 00 90, 3820 00 00 3824 90 97.

Пропозиція вирішення

Необхідно імплементувати європейські митні коди в Українське законодавство та відносити біоетанол до групи Хімічні речовини 3814.

Біоетанол – це окремий складний хімічний продукт, який не відноситься до складу груп 2207 та 2208.

Прикладом може слугувати лікарська зеленка, в якій фонд 96% спирту, проте вона відноситься до 3005 90 99 00

Вироби на основі біоетанолу мають визначатись по аналогії з кодами, які використовуються в Європі

3814 00 10
3814 00 90
3820 00 00
3824 90 97

Джерело - COMMISSION REGULATION (EU) No 771/2012

Дерегуляція. Вексель при переміщені.

Суть проблеми

Вексель при переміщенні біоетанолу

Для переміщення біоетанолу необхідно виписати податковий вексель на вартість спиртового акцизу.

На практиці, для переміщення однієї автовоза продукту необхідно покласти податковий вексель вартістю **2,1 -4 млн. грн.**

Надання векселя банком – кредитна операція, яка вимагає великої застави, складної процедури кредитного комітету.

Тобто для купівлі **10 автовозів** споживач біоетанолу має знайти заставу **21 - 40 млн. грн.** і щоразу оформляти кредит, що робить біоетанол абсолютно недосяжним ринку.

Підсумок цього хибного рішення – відсутність виробництва біоетанолу.

Пропозиція вирішення

Скасувати вексель

За відповідного контролю технології виробництва та денатурації біоетанол ніяк не може бути використаний як харчовий спирт, через наявність **денатуруючих домішок.**

Відповідно небезпеки втратою державою акцизних надходжень – **не існує.**

Норму про механізм податкового векселя для біоетанолу за ставкою спирту етилового **необхідно скасувати.**

Дерегуляція. Ліцензування біоетанолу.

Суть проблеми

Через віднесення біоетанолу до класу спирту етилового, законодавство вимагає **наявність ліцензування виробництва біоетанолу.**

- За 10 років існування цих норм видано всього 1 ліцензію на виробництво біоетанолу.
- Правила видачі ліцензії не прописані.
- Бізнес боїться вступати в ліцензійні стосунки з департаментом САТ податкової.
- Міжнародні інвестори відкрито заявляють про зупинення інвестицій через наявність ліцензії.

Пропозиція вирішення

Скасувати вимоги по ліцензуванню біоетанолу.

Дерегуляція. Подвійний акциз.

Суть проблеми

При додаванні біопалив до традиційного палива виникає необхідність вдруге сплачувати акциз з усього нового продукту

Норми податкового кодексу передбачають уникнення подвійного акцизу для всіх підакцизних товарів, окрім нафтопродуктів.

Виробники палива із додаванням біоскладових вимушені двічі сплачувати акциз – спершу при придбанні нафтової основи, потім при виробництві готового продукту. Це одна із основних причин, чому трейдери проти норми про обов'язковий вміст 5%-7% біоетанолу.

Якщо раніше прямогонні бензини не обкладались акцизами, то виробники мали легальну можливість придбати нафтопродуктову основу, змішати її з октанопідвищуючими біокомпонентами і виробити таким чином якісний бензин, сплативши відповідний акциз, то з введенням єдиного акцизу на всі групи нафтопродуктів виробники вимушені шукати “обхідні шляхи” отримання нафтопродуктової сировини. Тобто працювати у напівтіні.

Пропозиція вирішення

Можливі кілька варіантів:

- 1) Повернення до європейської практики, коли певна базова сировина (прямогон чи 80й бензин) для потреб виробництва продаються без акцизу (за ставкою 0)
- 2) Поширення на нафтопродукти механізму уникнення подвійного оподаткування діючого для всіх підакцизних товарів за аналогією з механізмами обігу спирту етилового. Тобто, у разі, якщо виробник чи імпортер вирішать додати до імпортного палива українського біоетанолу чи дизелю, акциз сплачуватиметься лише з кінцевого продукту.

Економічні стимули. Заборонні акцизи на біодизель.

Суть проблеми

У 2013 р було введено заборонний акциз на біодизель 45 а згодом 98 євро з тони.

Наслідок: **повне припинення виробництва біодизелю** та сумішей з його використанням.

Біодизель має меншу енергетичну цінність (88% традиційного дизелю), та вищу вартість виробництва.

Додаткове введення акцизу як на біодизель так і на його суміші просто **знищило молоді виробництва**, які починали зароджуватись.

Для виробництва біодизелю використовувались відходи олійно-жирової промисловості , сфери послуг та тваринництва.

Пропозиція вирішення

- 1) Усунути взагалі акциз на біодизель.
- 2) Встановити механізм неоподаткування акцизом біодизелю, який додано до традиційних дизелів.
- 3) Скасувати акциз на альтернативні дизельні палива з вмістом біодизелю понад 30% на період 7-15 років для появи та розвитку підприємств виробників, залучення інвестицій у переробку
- 4) По закінченні пільгового періоду 7-15 років вести ставку на альтернативні дизельні палива з вмістом біодизелю понад 30% в на рівні 10-20% від базової ставки до нафто продуктових дизельних палив.

Економічні стимули. Заборонні акцизи на паливо моторне альтернативне.

Суть проблеми

У 2014 р було введено тимчасовий акциз на МПА 99 євро з тони який в грудні продовжили назавжди.

Міністерство фінансів мало намір і хоче встановити акциз 202 євро.

Дана заборонна ставка призвела до зупинки 11 з 14 заводів, які виробляли біоетанол, так як мережі масово відмовились від використання МПА через економічну недоцільність, обсяг виробництва впав утричі і становить менше 1% загального споживання палив..

МПА має нижчі енергетичні показники і його ціна має бути нижчою від звичайного на понад 15%.

Розвиток виробництва МПА зупинено.

МПА – єдиний шлях до отримання енергонезалежності понад %.

Пропозиція вирішення

Галузь пропонує кілька варіантів розвитку:

- 1) Повернути на 7-10 років безакцизне виробництво МПА з вмістом понад 30% біоетанолу до досягнення Україною вимог про впровадження 10% моторних палив.
- 2) Після виконання європейських вимог про впровадження 10% транспортних біопалив пропонується встановити стимулюючий акциз на економічному рівні 10-20% від стави акцизу на традиційні бензини

Економічні стимули. Формування доцільності використання біоскладових.

Суть проблеми

Додавання біоетанолу та біодизелю виробниками жодним чином ніяк не стимулюється.

Трейдери та виробники відмовляються використовувати біоетанол через незручність його адміністрування, відволікання оборотних коштів, наявності векселів. Періодично ціна на біоскладові є вищою ніж на нафтокомпоненти.

Небажання трейдерів і російського лоббі використовувати біоетанол блокує впровадження норм про обов'язковий вміст біоетанолу.

Відсутні механізми стимулювання виробництва сумішевих палив з вмістом 10 і 15% біопалив, які також широко поширені в Європі.

Пропозиція вирішення

Міністерство фінансів на нарадах озвучувало думку про введення механізму несплати акцизу на частку біоетанолу та біодизелю.

У розвиток цієї думки пропонуємо імплементувати механізм, коли виробник традиційних палив при щомісячній сплаті акцизу матиме податкову знижку на обсяг використаного біокомпоненту.

Обсяг знижки може бути на вартість сплачуваного акцизу за даний обсяг використаного біопалива, якась пропорція або ж фіксована ставка 50/100/200 євро з тони використання.

Чим вища ставка знижки – тим швидше буде розвиватись вітчизняна біоетанольна галузь.

Така норма стимулюватиме додавати біокомпонент в Україні а не купувати готову паливну суміш закордоном.

Дерегуляція. Боротьба з корупцією. Акцизні пости.

Суть проблеми

У 2015 р було введено акцизні пости виробникам МПА.

Даний механізм не усуває нелегальні виробництва, не зменшує виробництво контрафакту, породжує корупцію, ускладнює ведення бізнесу, породжує збільшення податківців - 4 податківця на 1 виробника.

Зарплатня податківця – 1500-2500 грн на місяць!

Пропозиція вирішення

Варіант 1: Скасувати акцизні склади як недієвий корупційний інструмент.

Варіант 2: Пропонуємо замінити поняття ПОДАТКОВОГО СКЛАДУ з місця “обнесеного колючим дротом” на спеціальний податковий режим (за аналогією з митним складом), за якого податківці мають право проводити постійний контроль і вільний доступ. Підприємство не повинно залежати від штампа інспектора – “виїзд дозволено/виїзд заборонено”.

Контроль проводити за аналогією з Європою – електронними лічильниками, що дають інформацію про виробництво податківцям онлайн.

Дякуємо за увагу!

Українська асоціація виробників альтернативних транспортних палив "Укрбіопаливо" www.ukrfuel.org Тарас Миколаєнко +380675790828 mtd@ukr.net